

رامین بروتو

با وجود هشدارهای مکرر منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای درباره‌احتمال تشدیددرگیری میان عربستان سعودی و نیروهای یمنی و سرایت آن به دریای سرخ،خلیج عدن و تنگه راهبردی باب‌المندب،موج تازه‌ای از حملات دو طرف بار دیگر فضای امنیتی منطقه را ملتهب کرده‌است.حملات هوایی عربستان به مناطقی در یمن،به‌ویژه استان الحدیده،با واکنش شدید نیروهای مسلح یمن همراه شد و در ادامه، حملات موشکی و پهپادی به اهدافی در خاک عربستان بازجمله تأسیسات مرتبط با آرامکو در جازان و ینبع،معادله‌ای تازه‌ادر روابط دو طرف رقم زد.

بر اساس گزارش‌های منتشرشده، جنگنده‌های سعودی (ششبه) در چند نوبت تأسیسات مخابراتی و مراکز حیاتی در الحدیده و جزیره کمران را هدف قرار دادند. منابع یمنی از زخمی شدن شماری از غیرنظامیان خبر دادند،در حالی که ائتلاف سعودی مدعی شد اهداف نظامی و مراکز تهدیدکننده کشتیرانی را هدف قرار داده است. هم‌زمان، گزارش‌هایی درباره هدف قرار گرفتن یک کشتی سعودی در دریای سرخ منتشر شد، ر خدادی که نشان داد درگیری از سطح حملات هوایی در خاک یمن عبور کرده و مستقیماً به حوزه امنیت دریایی کشیده‌شده‌است.

در واکنش، مقام‌های صنعا از اجرای معادله «شدیددر برابر تشدید» و «محاصره در برابر محاصره» سخن گفتند.سختگویی نیروهای مسلح یمن نیز از انجام حملات گسترده با استفاده هم‌زمان از موشک‌های بالستیک،کروز و پهپاد علیه‌اهدافی در جازان و ینبع خبر داد. گزارش‌های اولیه همچنین از فعال شدن سامانه‌های هشدار سریع در مناطق مختلف عربستان،«وقوع انفجار دریایی کشیده‌شده‌است.

ریشه اصلی بحران در شکست روند سیاسی و امنیتی قرار دارد که پس از آتش بس سال ۲۰۲۲ تلاش کرد سطح درگیری‌ها را کاهش دهد، اما نتوانست مسائل بنیادین میان طرفین را حل کند، چرا که محاصره اقتصادی و محدودیت‌ها علیه یمن، وضعیت فرودگاه صنعا، کنترل بنادر و آینده سیاسی یمن همچنان از مهم‌ترین اختلافات باقی‌مانده‌است

خبر

نخستین سفر گوترش به سوریه از زمان ریاست جولانی

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد (ششبه) در نخستین سفر یک مقام ارشد این نهاد بین المللی در حال خدمت از زمان آغاز جنگ حدود ۱۴ ساله در سوریه به دمشق سفر کرد. به‌نوشته رویترز، این سفر نقطه عطف دیگری برای سوریه از زمان سقوط دولت بشار اسد رئیس‌جمهوری پیشین این کشور در اواخر سال ۲۰۲۴ و پایان دادن به جنگی داخلی است که در سال ۲۰۱۱ آغاز شد. گوترش در زمان خروج اسد از سوریه، «پایان دیکتاتوری سوریه» را نشانه‌ای از امید برای منطقه توصیف کرد. دبیر کل سازمان ملل قرار است در سفر امروز خود به سوریه، با احمد الشرع رئیس دولت موقت سوریه که تا نوامبر ۲۰۲۵ (آبان ۱۴۰۴) تحت تحریم‌های مرتبط با ترور یسم شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار داشت دیدار کند. استغان دوجاریک سختگویی سازمان ملل کرد. به‌نوشته رویترز، این سفر نقش سازمان ملل متحد همچنین با اسعد الشیبانی وزیر امور خارجه سوریه، دیگر مقامات دولتی و نمایندگان جامعه مدنی سوریه دیدار خواهد کرد. دوجاریک گفت که گوترش تأکید خواهد کرد که این کشور «نه تنها فرصتی برای التیام از جنگ‌ها دارد، بلکه پایه‌های آ آینده‌ای را برای

کشورهای عضو دیوان کیفری بین‌المللی در نشست ویژه‌ای در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک، با رای اکثریت، «کریم خان» دادستان ارشد این دیوان را به‌دلیل اتهامات مربوط به «سورفترا» از سمت خود برکنار کردند. به نوشته میڈل ایست‌آی، از میان ۱۲۵ کشور عضو، ۸۲ کشور در رای گیری مخفی، به برکناری خان رای مثبت‌دادند؛

رقعی که از حد نصاب اکثریت مطلق (۶۲ رای) برای برکناری فراتر رفت. ۱۳ کشور مخالف برکناری وی بودندو ۱۵ کشور نیز رای معتنع دادند. این نخستین بار در ۲۴ سال فعالیت دیوان کیفری بین‌المللی است که کشور‌های عضو به برکناری دادستان ارشد ری می‌دهند. تصمیم برکناری بلافاصله اجرایی‌شده و روند انتخاب دادستان جدید در ادامه

بازگشت آتش جنگ میان عربستان و یمن؛ و نگرانی از باز شدن جبهه جدید در منطقه

باب‌المندب؛ نقطه اتصال چند بحران

و محدودیت‌های اعمال‌شده علیه یمن، وضعیت فرودگاه صنعا، کنترل بنادر و آینده سیاسی یمن همچنان از مهم‌ترین اختلافات باقی‌مانده‌است.

از نگاه صنعا، ادامه محدودیت‌های اقتصادی و دریایی به معنای استمرار جنگ با ابزارهای دیگر است. به همین دلیل، رهبران انصارالله تلاش کرده‌اند با طرح معادله «محاصره در برابر محاصره»، ه‌زینه‌های محاصره یمن را به عربستان منتقل کنند. در مقابل، ریاض حملات خود را اقدامی دفاعی و در چارچوب حفاظت از امنیت ملی و کشتیرانی معرفی می‌کند و مدعی است که اهداف نظامی و تهدیدکننده امنیت در یایی راه‌دف قرار می‌دهد.

عامل دیگر، تغییر محاسبات امنیتی دو طرف است. عربستان سعودی طی سال‌های گذشته تلاش کرده‌است از جنگ مستقیم فاصله بگیرد و به سمت تثبیت روابط منطقه‌ای و کاهش تنش حرکت کند، اما هرگونه حمله به خاک این کشور یا تهدید تأسیسات نفتی و مسیرهای کشتیرانی، این محاسبات را با چالش مواجه می‌کند. در چنین شرایطی، حملات اخیر را باید نتیجه فروپاشی تدریجی اعتماد و

بازگشت منطق «بازدارندگی متقابل» دانست. هشدارهای صریح مقام‌های یمنی درباره پاسخ گسترده به هرگونه حمله و تهدیدهای متقابل عربستان نشان می‌دهد که دو طرف وارد چرخه‌ای شده‌اند که در آن هر اقدام نظامی، زمینه‌ساز اقدام بعدی است.

باب‌المندب در مرکز بحران

مهم‌ترین پیام‌داز گشت جنگ‌افزایش تهدید علیه امنیت دریایی در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب است. این آبراه یکی از مهم‌ترین مسیرهای تجارت جهانی محسوب می‌شود و هرگونه اختلال جسدی در آن می‌تواند مسیر انتقال کالا و انرژی میان آسیا،

اگر حملات متقابل از اهداف

نظامی به تأسیسات نفتی، بنادر، فرودگاه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی گسترش یابد، احتمال ورود باز بگران خارجی افزایش خواهد یافت و در چنین شرایطی، باب‌المندب می‌تواند به نقطه اتصال چند بحران تبدیل شود

خبر

آمریکا برای فروش اف-۳۵ به ترکیه شرط گذاشت

اف۳۵ و طرح تحریم‌های نظامی آمریکا به چالش روبرو کرد. گوترش نسبت به جنگنده‌های اف-۳۵ در حال از بین رفتن است؛ وعده‌های رئیس‌جمهور آمریکا، با شروط جدید سیاسی و امنیتی همراه شده و بار دیگر مناقشات پیرامون سامانه موشکی S-۴۰۰ در حمایت از حماس را به کانون روابط دو جانبه بازگردانده است. به نظر نمی‌رسد دستوردهایی که ترکیه روی کسب کودتای نافرجام ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۶ که آنکارا غرب را در آن مقصر می‌دانست، ترکیه برای خرید سامانه پیشرفته موشکی اس ۴۰۰ به روسیه روی آورد. اگرچه ممنوعیت فروش اف۳۵

در سطح امنیتی، بزرگ‌ترین خطر، گسترش جغرافیایی درگیری است. اگر حملات متقابل از اهداف نظامی به تأسیسات نفتی، بنادر، فرودگاه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی گسترش یابد، احتمال ورود باز بگران خارجی افزایش خواهد یافت. در چنین شرایطی، باب‌المندب می‌تواند به نقطه اتصال چند بحران تبدیل شود؛ از جنگ یمن و رقابت عربستان و انصارالله گرفته تا منازعات دریای سرخ و رقابت قدرت‌های بزرگ.

نگرانی از باز شدن جبهه جدید

کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس با نگرانی تحولات اخیر را دنبال می‌کنند؛ از یک‌سوا، این کشورها خواهان ثبات و کاهش تنش هستند و از سوی دیگر، هرگونه حمله به خاک عربستان یا تأسیسات انرژی این کشور را تهدیدی علیه امنیت جمعی منطقه می‌دانند. کشورهای خلیج فارس به‌خوبی می‌دانند که گسترش جنگ می‌تواند مسیرهای دریایی و زیرساخت‌های انرژی را در معرض خطر قرار دهد و هزینه‌های اقتصادی و امنیتی سنگینی ایجاد کند. آمریکا نیز با معادله پیچیده‌ای مواجه است. واشنگتن از یک سو نمی‌تواند نسبت به تهدید علیه امنیت کشتیرانی و متحدان خود در منطقه بی‌تفاوت باشد و از سوی دیگر، در شرایطی که نیروهای آمریکایی در گربحران‌های متعدد منطقه‌ای هستند، ورود به یک جبهه تازه علیه نیروهای یمنی می‌تواند هزینه‌های سنگینی داشته باشد. گزارش‌های منتشرشده درباره فشار بر توان نظامی آمریکا و مصرف بخشی از ذخایر مهمات دقیق در درگیری‌های منطقه‌ای، نگرانی‌هایی درباره امکان آغاز عملیات گسترده جدید ایجاد کرده‌است.

اسرائیل نیز تحولات را از زاویه امنیت منطقه‌ای و ارتباط آن با جبهه‌های مختلف در خاورمیانه دنبال می‌کند. افزایش فعالیت نیروهای یمنی در دریای سرخ می‌تواند بر امنیت اسرائیل و دریایی و منافع اقتصادی اسرائیل اثر بگذارد. از نگاه تل‌آویو، هرگونه تقویت توان موشکی و پهپادی یمن، به‌ویژه به شرایط افزایش تنش‌های منطقه‌ای، تهدیدی بالقوه‌است که می‌تواند فشار امنیتی بر اسرائیل را از چند محور افزایش دهد. در نهایت، بازگشت جنگ میان عربستان و یمن بیش از آنکه یک منازعه دوجانبه محدود باشد، نشانه شکنندگی نظم امنیتی در چندین منطقه‌است و معادله «محاصره در برابر محاصره» می‌تواند در صورت تداوم حملات، از سطح یک ابزار بازدارنده به چرخه‌ای کنترل‌ناپذیر تبدیل شود.

جهان نما

زلنسکی:

کشتی‌های انتقال تسلیحات از ایران به روسیه را هدف قرار دادیم

رئیس‌جمهور اوکراین، از اجرای یکی از گسترده‌ترین عملیات‌های پهپادی اوکراین در عمق خاک روسیه خبر داد و مدعی شد نیروهای این کشور علاوه بر هدف قرار دادن مراکز نظامی و لجستیکی، یک کشتی جنگی روسیه و شناورهای حامل محموله‌های نظامی از ایران در دریای خزر را نیز مورد حمله قرار داده‌اند. به گزارش کی‌یف پست، ولودیمیر زلنسکی، روز شنبه ۲۵ ژوئیه ادعا کرد که نیروهای دفاعی این کشور مجموعه‌ای گسترده از حملات پهپادی را علیه زیرساخت‌های نظامی، دریایی و لجستیکی روسیه در فواصلی تا ۱۲۰۰ کیلومتر دورتر از مرز انجام داده‌اند.

زلنسکی در بیانیه‌ای که در کانال تلگرام خود منتشر کرد، جزئیات عملیات‌های شبانه را تشریح کرد و گفت نیروهای اوکراینی یک واحد تولیدی در شهر کیروف که قطعات سامانه‌های تسلیحاتی روسیه را تولید می‌کند، یک پالایشگاه نفت در تیومن، یک مرکز لجستیکی در یکاترینبورگ و یک انبار سوخت و روان‌کارها در روستوف – نا-دونو را هدف قرار داده‌اند. رئیس‌جمهور اوکراین همچنین از نتایج حملات دوربرد در دریای خزر خبر داد و مدعی اصابت به یک کشتی جنگی روسیه و شناورهایی را که در انتقال محموله‌های نظامی از ایران نقش داشته‌اند، شد.

جزئیات عملیات در روستوف و دریای خزر

پس از اظهارات زلنسکی، سرویس امنیتی اوکراین (SBU) جزئیات بیشتری از عملیات مشترک در روستوف و دریای خزر منتشر کرد. بر اساس ادعای این نهاد، پهپادهای دوربرد اوکراین چندین هدف نظامی در شهر «روستوف-نا-دونو» در جنوب روسیه را هدف قرار دادند. به گفته سرویس امنیتی اوکراین، در این حملات یک رادار Grave Stone مدل ۶۲N۶E با نام ناتویی چندمنظوره به مد وکل آن مربوط به آن که بخشی از سامانه موشکی پدافند هوایی Triumf 400-S است؛ مورد اصابت قرار گرفت. این نهاد همچنین ادعا کرد که در جریان حمله به روستوف، یک سامانه موشکی زمین‌به‌هوا ی Tor-M2، یک سامانه جنگ الکترونیک 21-Pole و دو انبار نگهداری پهپادهای FV کروز می‌نهدم شده‌اند.

بر اساس این گزارش، سرویس امنیتی اوکراین درباره عملیات در دریای خزر نیز اعلام کرد که اهداف دریایی مورد حمله شامل سکوی نفتی «فیلاتوفسکی» و یک شناور موشک‌انداز کلاس «هولنیا» (پروژه ۱۲۴۱۸) بوده است. این نهاد همچنین تأیید کرد که دو کشتی باری عمومی به‌نام‌های «پورت اولیا ۲» (Port Olya ۲) و «بگی» (Begey) هدف قرار گرفته‌اند. به گفته SBU، این دو کشتی به دلیل نقششان در حمل محموله‌های نظامی و مهمات میان ایران و روسیه، تحت تحریم‌های بین‌المللی قرار دارند. سرویس امنیتی اوکراین این حملات را پاسخی به تهاجم روسیه به بنادر اوکراین توصیف کرد و اعلام داشت که عملیات هدف قرار دادن زیرساخت‌های لجستیکی ارتش روسیه ادامه خواهد یافت.

حمله به زیرساخت‌های لجستیکی در عمق خاک روسیه

طبق این گزارش، حملاتی که زلنسکی وقوع آن‌ها را در شهرهای کیروف، تیومن و یکاترینبورگ تأیید کرد، بخشی از موج گسترده‌تری از حملات علیه تأسیسات صنعتی و لجستیکی روسیه در عمق خاک این کشور به‌شمار می‌رود. در همین چارچوب، مرکز لجستیکی شرکت Wildberries در شهر یکاترینبورگ، واقع در فاصله تقریبی ۱۰۸۰ مایلی از مرز اوکراین، هدف حمله قرار گرفت. این حمله ادامه مجموعه عملیات‌هایی بود که پیش‌تر مراکز اثر در سه سمن پترزبورگ، ورونژ، الکتروستال، کوتوفسک، کراسنودار و نوینومیسک را هدف قرار داده بود؛ حملاتی که بنا بر گزارش‌ها، حدود ۸ درصد از ظرفیت انبارداری بزرگ‌ترین خرده‌فروش آنلاین روسیه را از مدار خارج کرده‌است. این عملیات‌ها در ادامه رشته حملات هوایی اخیر اوکراین انجام شد؛ حملاتی که طی آن، یک یگان مشکوک نظامی در نزدیکی پایگاه بمبارکن‌های راهبردی انگلس-۲ در منطقه ساراتوف نیز هدف قرار گرفت. پایگاه هوایی انگلس-۲ که یکی از مراکز اصلی ناوگان هوایی راهبردی روسیه محسوب می‌شود، پیش‌تر در ۱۶ ژوئیه هدف پهپادهای دوربرد اوکراین قرار گرفته بود؛ حمله‌ای که بنا بر گزارش‌ها به انهدام یک فروند بمب‌افکن راهبردی 95MS-Tu منجر شد.

در این راستا وال استریت ژورنال (عصر شنبه) در گزارشی نوشت: دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا پس از یک سری حملات پهپادی که عملیات نفتی مرتبط با شرکت بزرگ انرژی آمریکایی ششورون را مختل کرد، به اوکراین هشدار داده و از آن خواسته است از حمله به کشتی‌های غیر روسی در دریای سیاه خودداری کند. این هشدار دیپلماتیک پس از دیدار مایک ویرث، مدیرعامل ششورون و دیگر رهبران صنعت نفت با مقامات ارشد دولت آمریکا صادر شد. این روزنامه آمریکایی افزود: دولت ایالات متحده کنسر سیوم خط لوله خزر را مسیری حیاتی برای انتقال منابع انرژی قزاقستان به بازارهای اروپا می‌داند؛ مسیری که به‌عنوان جایگزینی برای عرضه انرژی روسیه عمل می‌کند. مدیرعامل شرکت ششورون در جریان گفت‌وگو با مقام‌های کاخ سفید موضوع خسارات جانبی ناشی از حملات اوکراین را مطرح کرد. است. ششورون ۱۵ درصد از سهام کنسر سیوم خط لوله خزر را در اختیار دارد و از این رو در حفاظت از زیرساخت‌های آن ذی‌نفع است. وال استریت ژورنال به نقل از یک مقام آمریکایی نوشت: پس از مذاکرات مربوط به صنعت نفت، دولت آمریکا رسماً به اوکراین هشدار داد که حملات به کشتی‌های غیر روسی در منطقه غیرقابل قبول است.